

Baggrundsmateriale til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Uddrag af rapporten Asylcenter Limbo af Michala Bendixen.

Hele rapporten med udførlige case stories findes på Refugees Welcomes hjemmeside.

"Hvis man har regler – uanset hvor gode de måtte være eller hvad man mener om dem – som kolliderer med menneskelighed, så er det jo ikke menneskeligheden, man skal lave om, men reglerne." Isi Foighel (1927-2007), minister for Det Konservative Folkeparti og dommer ved Den Europæiske Menneskerettigheds- domstol

"Det virker paradoksalt at presse folk til at vende hjem frivilligt til et land, som Danmark ikke kan sende dem tilbage til ifølge international lov" . Martine Roure, rapportør for Europa Parlamentets LIBE-udvalg 20082

HVEM FÅR OPHOLD EFTER § 9 C, STK 2?

Et meget lille antal får ophold efter § 9 c stk 2 (udsendeshindringer). I 2009 var det seks og i 2010 var det én person. For at få ophold efter denne paragraf kræves, at man skriver under på frivillig udrejse og desuden samarbejder omkring udsendelsen. Men hvad forstås egentlig ved "samarbejde", og er kravet om underskrift på nogen måde rimeligt? Desuden skal politiet have opgivet udsendelsen. Det gør de først efter mange års forsøg, og skriver løbende til Udlændingesservice, om personen har skrevet under, og om de mener, at den pågældende reelt samarbejder omkring udsendelsen. Det er så op til Udlændingesservice at tage stilling til en eventuel opholdstilladelse på baggrund af udsendeshindringer. I langt de fleste sager bliver der svaret, at når man ikke skriver under eller ikke reelt samarbejder, opfylder man ikke betingelserne, selvom udsendelse ikke har været mulig de seneste 18 mdr. En del ville dog kunne udsendes uden problemer, hvis de skrev under – og så var de jo ikke udsendeshindrede, og sagen ville slet ikke blive forelagt Udlændingesservice. Det ser således ud til, at politiet har en større betydning for afgørelserne end Udlændingesservice.

Der er dog sket en drastisk indskrænkning i denne praksis uden offentlighedens kendskab. I år 2000 anbefalede Indenrigsministeriet (som området dengang hørte under) at give ophold pga udsendeshindringer til i alt 333 afviste fra Nordirak, Afghanistan, Ex-Jugoslavien, Etiopien og Puntland. Disse opholdstilladelser skulle ikke som normalt betinges af medvirken og ikke inddrages selvom udsendeshindringerne måtte ophøre, og de skulle være gældende i 2 år og 10 mdr. med henblik på varigt ophold. Det har ikke været muligt at finde frem til, hvor mange af de 333, der reelt fik denne opholdstilladelse.

Sidst, men ikke mindst, så er denne opholdstilladelse kun gyldig ét år ad gangen.

Hvert år vurderer man altså påny, om udsendelse fortsat er umulig. Derfor forekommer det endnu mere besynderligt, at opholdstilladelsen gives til så få.

Loven tager udgangspunkt i at den afviste skal udrejse frivilligt, men det er et mindretal, der gør det. Selvom de danske myndigheder har vurderet, at personen ikke asylretligt har behov for beskyttelse eller er

i tilstrækkeligt konkret fare, kan den enkelte i høj grad føle sig i fare. De asylansøgere, som har ressourcer til at komme til Danmark, flygter ikke pga. fattigdom. De har reelt oplevet overgreb, krig og forfølgelse i hjemlandet, næsten halvdelen har været udsat for tortur ifølge Amnestys undersøgelser

. Desuden er en del afgørelser tvivlsomme, og der sker fejl i sagsbehandlingen,

Ved den allerførste registrering anvendes langtfra altid en tolk, som taler et relevant sprog, hvilket kan føre til misforståelser. Desuden afhøres ansøger både om identitet og om rejserute samtidig – og mange er blevet truet af deres smuglere til at oplyse en forkert rejserute.

Politiet har faktisk intet at gøre med selve asylmotivet, men udspørger alligevel altid ansøger om det, hvilket ikke burde finde sted. Politiet har ikke baggrunden for dette, og derfor skader referatet ofte sagen på længere sigt.

Ofte godtager politiet ansøgers forklaring i første omgang, selvom der kan være en åbenlys mistanke om usandheder i referatet fra politiets afhøring. Denne mistanke kan så enten afkræftes eller bestyrkes under Udlændingenes mere grundige interview senere. Det lykkes for enkelte at fremskaffe dokumenter fra hjemlandet (fødselsattest, eksamensbevis o.l.) efter ankomsten. Hvis ansøgeren får endeligt afslag i sin sag og skal sendes hjem, påhviler det politiet at undersøge identitet og hjemland nærmere. Dette gøres bl.a. ved hjælp af sprogtest og såkaldte fremstillinger, dvs. personligt fremmøde foranstaltet af politiet, som regel på landets ambassade/konsulat. Resultatet kan være usikkert og pege i modstridende retninger, i en af de sager som vi gennemgår i rapporten har politiet undersøgt ikke mindre end syv forskellige lande – på trods af at ansøger har fastholdt sin forklaring konsekvent hele vejen igennem 11 år. De forskellige sprogtest har også i flere af sagerne peget i forskellige retninger – og kan dermed ikke altid tillægges stor værdi. I nogle tilfælde foretager politiet oven i købet en rejse (med eller uden ansøger) til det pågældende land og fremstiller ansøger/fotografi for paskontrollen i lufthavnen, ikke altid med succes.

I praksis har en enkelt politimand/kvinde sagen gennem mange år, og er således den reelle dommer over, om personen skal have opholdstilladelse eller ej. Det er Udlændingenes service, der træffer formel beslutning i sagen, men det sker først, når politiet har opgivet og desuden mener, at man samarbejder.

Processen omkring udsendelse er i sig selv kritisabel, idet politiet i praksis kommer til at have en dømmende og afgørende rolle. I disse sager holder ingen øje med, om politiets vurderinger og tiltag er korrekte og rimelige. Hvis en politimand skriver "forekommer dog ikke troværdigt", så er det sådan. På samme måde er der ingen klare definitioner for, hvornår en sag må anses for "udsigtsløs".

Politiets brug af tolke er også yderst lemfældig og øger ikke troværdigheden. Den beskrevne praksis er kort sagt ikke en retsstat værdig.

Politiet udspørger i øvrigt altid ansøger om asylmotivet ved ankomsten til Danmark, hvilket de slet ikke burde. Omstændighederne og formen gør, at referatet ofte bliver fejlagtigt og skader sagen på længere sigt.

TOLKENES BETYDNING

Processen gennem asylsystemet er lang og indviklet, og alle steder er ansøgeren afhængig af tolk. Der bliver løbende oversat både skriftligt og mundtligt, og uoverensstemmelser undervejs kan få stor betydning, især for billedet af ansøgers troværdighed. Tvivlen kommer sjældent ansøger til gode. Her spiller tolkningens kvalitet naturligvis en stor rolle, og det vil nok komme bag på mange, at næsten alle tolke arbejder uden nogen form for uddannelse eller eksamen. Eneste kriterium er som regel, at det pågældende sprog er ens modersmål, og at man desuden taler og skriver dansk på et vist niveau. Der findes utallige historier om "onkel" der er blevet til "bror", årstal der er blevet misforstået osv. Dialekter indenfor et sprog er ofte så forskellige, at det svarer til hvis en svensker skulle tolke for en dansker – det ville de fleste danskere nok føle sig utrygge ved, når det handler om liv og død. Selv i Flygtningenævnet sker det, at en dari-talende afghaner får en farsi-talende iraner som tolk – fordi sprogene er beslægtede, og de "forstår hinanden".

Pga. den uprofessionelle tilgang findes der også mange eksempler på tolke, som har tilføjet deres egen personlige mening, og dermed blandet sig i selve sagen. Foreningen af Udlændingerets advokater har igennem mange år forgæves bedt om at samtaler hos politi, Udlændingetjeneste og Flygtningenævnet blev optaget på bånd. Eventuelle fejltolkninger kunne således opklares senere. Sådanne optagelser er fast procedure i USA, som ellers har en meget barsk asylprocedure. Som om det ikke var nok at tolkenes niveau er så ujævnt, indkaldes der ikke konsekvent tolk hos politiet. Et enkelt af mange eksempler er en ældre kvinde fra Eritrea, som taler et ekstremt begrænset og selvlært engelsk. I politirapporterne står gentagne gange "udlændingen er afhørt på engelsk, som hun taler tilfredsstillende". Både hendes advokat og læge har dog gennem årene altid fundet det nødvendigt at indkalde tolk.

KRAVET OM SAMARBEJDE

Det er nødvendigt at se på det menneskelige aspekt omkring betingelserne for at få ophold efter § 9 c, stk 2 – kan man med rimelighed forvente, at en familie frivilligt rejser tilbage til et land, hvor der hersker kaos og krig, og som de måske med nød og næppe slap ud af via en livsfarlig rejse i iltfattige lastbiler og synkefærdige gummibåde? At skrive under på frivillig udrejse opfattes naturligt nok også af ansøgerne, som om de nu erkender, at det hele var pjat og opspind – at de faktisk slet ikke er bange for at vende hjem. Enhver stat er i sin gode ret til at udvise visse personer, men at kræve af dem, at de rejser frivilligt forekommer absurd og unødvendigt.

Et vist krav om praktisk samarbejde kan godt forsvares, men det bør defineres nærmere. Det er i de fleste ansøgers egen interesse at forsøge at underbygge deres historie og identitet, fx gennem at fremskaffe dokumenter og møde op på ambassader. Dette er der dog allerede krav om under selve asylsagsbehandlingen, så det burde være tilstrækkeligt. Mange advokater opfordrer også deres klienter til at gøre alt, hvad der står i deres magt for at skaffe yderligere dokumentation inden mødet i Flygtningenævnet. Herefter burde alt således være forsøgt. Samarbejde udover dokumentation må betyde at møde op til sprogtest, møder på ambassader osv., hvilket ansøgerne meget sjældent nægter.

Kravet om at skrive under og samarbejde fremstår som ufravigeligt. Men direkte adspurgt omkring medvirken svarer Udlændingetjeneste dog en advokat i 2008: "Udlændingetjeneste skal hermed oplyse, at der i flere tilfælde i sådanne sager er blevet meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk 2,

efter en konkret vurdering af sagernes samlede omstændigheder, selvom ansøger ikke ønskede at medvirke til sin udsendelse” Tilbage i 2000 blev der givet en række opholdstilladelser uden krav om medvirken.

Ministeriet skriver for nylig i et afslag på en klage: “Ministeriet skal hertil bemærke, at har en udlænding mulighed for at udrejse frivilligt af landet, har udlændingen pligt hertil. Undladelse af frivillig udrejse vil i så fald blive betragtet som manglende medvirken til udrejsen”. En noget uklar argumentation.

Der hersker altså tvivl omkring kravet til samarbejde.

KRITIK AF DEN NUVÆRENDE PRAKSIS

Livet i centrene påvirker alle psykisk, og det bliver sværere og sværere med tiden at se udrejsen for sig – folk bliver simpelthen modløse og uselvstændige af de mange år i passivitet og usikkerhed. Efter mange år kan truslen i hjemlandet være blevet mindre, men netværket og familien er væk – der er intet at vende tilbage til. Dansk Flygtningehjælp fik midler til at køre et modtageprogram i nogle år for hjemsendte kosovarer, og erfaringerne var at hjælpen var en støtte, men langt fra tilstrækkelig.

Et andet element er dog lige så vigtigt nemlig vurderingen af, om ansøgeren samarbejder eller ej. Det er op til politiet at foretage denne vurdering, idet det ikke er tilstrækkeligt at skrive under på frivillig udrejse – det skal også være til det land, som politiet mener, man skal rejse “hjem” til. I flere eksempler er der skrevet under på udrejse til ét land, men ikke til et andet. Man skal desuden stille op til diverse møder på ambassader, sprogtest osv. for at udvise samarbejde.

I Danmark lever i øjeblikket ca. 500 asylansøgere, der har fået afslag på asyl, men

som af forskellige årsager ikke kan sendes hjem. For manges vedkommende betyder dét årelange ophold i de danske asylcentre med fortsat usikkerhed om deres egen og børns fremtid. Fænomenet er ikke unikt for Danmark. Næsten alle europæiske lande står i disse år overfor den problemstilling, at fortsat usikkerhed og konflikt i hjemlandet, manglende papirer eller manglende samarbejde med hjemlandets myndigheder betyder, at personer i praksis ikke kan udsendes.

Den danske behandling af disse mennesker er til gengæld bekymrende, både i forhold til menneskeretlige standarder og de lande, vi normalt sammenligner os med.

For det første er antallet højt i forhold til det samlede antal asylansøgere, Danmark modtager. Det kan til dels hænge sammen med de lande, asylansøgerne kommer fra. Men det er formentlig også et resultat af de gentagne stramninger i de danske udlændingeregler de sidste 15 år, hvorefter asylsager, der tidligere havde ført til opholdstilladelse, i dag afvises.

I Danmark har man for det andet valgt at indføre “motivationsfremmende foranstaltninger” for de personer, der nægter at udrejse frivilligt. Dette betyder mødepligt hos Rigspolitiet, fratagelse af lomme penge, overførelse til et udsendelsescenter og i visse tilfælde fængsling. Der er indtil videre ingen undersøgelser der viser, at disse motivationsfremmende foranstaltninger rent faktisk virker. Analyser fra udlandet peger tværtimod på, at personer, der under opholdet i asyllandet har været aktiveret gennem

enten arbejde eller uddannelse, i langt højere omfang udrejser frivilligt, når situationen i hjemlandet tillader det.

Sidst, men ikke mindst, er muligheden for at få opholdstilladelse på grund af udsendeshindringer stærkt begrænset under den nuværende danske praksis. Som denne rapport dokumenterer, er der flere eksempler på, at personer har været fastholdt i udsendelsesposition i mere end 10 år. Dette vidner om en national politik, der hverken magter at tage højde for den politiske og praktiske virkelighed i hjemlandet eller det retlige og fysiske limbo, den enkelte asylansøger ender i.

De fleste vil være enige om, at når man får afslag, skal man sendes hjem. Men det er Danmarks ansvar at sørge for at hjemlandet vil tage imod de afviste. En vis portion af dem vil altid havne i en udsigtsløs situation, hvor det ikke kan lade sig gøre. Sagerne er ofte komplekse, og myndighedernes håndtering er langt fra optimal – Faktum er og bliver, at de ikke rejser. Og resultatet er nedbrydning af deres menneskelige ressourcer og ikke mindst af deres børn.

Den nye Thorning Schmidt-regering vil sikre bedre adgang til arbejde, uddannelse og bolig udenfor centrene. Det er rigtigt gode tiltag, som vil have en positiv effekt, især for børnene. Men det store problem er stadig uløst for denne gruppe.

Problemet kan løses ad politisk vej, og det handler trods alt om et begrænset antal mennesker. I øjeblikket er der tale om 258 personer, som har ventet i mere end 3 år. Af disse har 68 personer ventet i over 10 år, 12 personer i over 15 år. Tallene er inklusive mindreårige, 27 børn er født og opvoksede i asylcentre.

DE MENNESKELIGE KONSEKVENSER

Der er store menneskelige omkostninger forbundet med de lange opholdstider. Det er veldokumenteret, at selve opholdstiden i centrene skader langt de fleste både psykisk og fysisk. Sygeligheden stiger drastisk allerede efter et års ophold i centrene, og næsten alle børnene i centrene udviser tegn på psykiske problemer. Det skyldes hovedsageligt uvished/nervøsiteten omkring fremtiden og ubearbejdede traumer, og dertil kommer en institutionaliseret hverdag uden magt over eget liv og uden meningsfuld beskæftigelse. Asylansøgere har hidtil ikke måttet arbejde eller uddanne sig, de skal bo i centrene, de afviste får enten slet ingen penge eller så få, at de ikke engang kan betale transport væk fra centret. En del er traumatiserede men har ikke ret til behandling. Røde Kors har gang på gang advaret om, at centrene kun er beregnet på kort tids ophold.

Faktum er altså, at mennesker, som har søgt beskyttelse i Danmark, blive syge og nedbrudte under opholdet hos os. En del har paradoksalt nok fået humanitært ophold pga. alvorlig psykisk sygdom opstået længe efter ankomsten. Det kan ikke være i nogens interesse, uanset om man ser på det fra en humanistisk eller en praktisk vinkel. Der er brug for en pragmatisk og effektiv løsning på problemet. Denne mindre gruppe asylansøgere har primært brug for opholdstilladelse sekundært for tilladelse til at bosætte sig uden for centrene uden at de skriver under på frivillig hjemrejse, ellers er enhver form for behandling af deres traumer stort set nytteløs. Eftersom sagerne er så forskellige og uforudsigelige, vil det ikke føre til en generelt øget tilstrømning.

DE ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Et andet aspekt af de lange ophold er det økonomiske. Den omtalte gruppe står for en meget stor del af udgifterne til asylansøgere, idet sygeligheden og de sociale problemer stiger kraftigt med opholds tiden, og udgifterne følger med. Det er navnlig udgifter til børnene, der stiger med opholds tiden. I gennemsnit koster en asylansøger over en kvart million kr om året, meget mere end en person med opholdstilladelse.

Der er desuden ingen tvivl om, at mange ville kunne indgå direkte på arbejdsmarkedet, hvis de fik asyl hurtigt, hvorimod dem, som alligevel ender med at få ophold efter mange år, vil være så nedbrudte, at de aldrig vil blive selvforsørgende – selvom de fleste var ressourcestærke og raske, da de ankom.

Hvis man ser sagen i et samfundsmæssigt cost-benefit perspektiv ville en hurtigere sagsbehandling, en øvre grænse for opholds tid på et par år som afvist, samt adgang til arbejde og uddannelse undervejs være en gevinst for Danmark – eller for det land, som de måske en dag kan vende hjem til. Erfaringer fra Norge har vist, at de bosniere, der i 90'erne fik hurtigst opholdstilladelse, var dem der nogle år senere var de mest aktive på arbejdsmarkedet eller endog havde ressourcer til at rejse hjem igen frivilligt.

Pannayiotis Demetriou, formand for Europa Parlamentets LIBE-udvalg udtalte i 2008 at :

Danske politikere er nødt til at se på realiteterne i stedet for at hænge sig i bureaukrati. Det er jo asyllovgivningen, der betyder, at folk sidder 10 år i danske asylcentre. Efter 10 år kan man ikke sende familierne tilbage, de har intet at tage tilbage til. De lever her uden uddannelse og job, og staten betaler”

I et tomrum mellem myndighedernes insisteren på hjemsendelse og den manglende mulighed for at gøre dette af tekniske grunde er udsigten for afviste asylansøgere i øjeblikket, at de må blive i de danske asylcentre i hvad der kunne blive resten af deres liv.

KRITIK AF DE DANSKE FORHOLD

I 2004 besøgte Europarådets menneskerets kommisær Alvaro Gil-Robles Sandholm.

Han var tilfreds med de fysiske rammer og personalets engagement, men rystet over at finde asylansøgere, der havde boet op til 11 år i et limbo udenfor samfundet. Navnlig den skadelige effekt, som denne praksis har på børnene, blev påpeget.

Kritikken blev gentaget i 2007 af hans efterfølger Thomas Hammarberg

Europarådet har også kritiseret sammensætningen af Flygtningenævnet samt det faktum, at et afslag ikke kan ankes til en højere instans. I Danmark kræves det, at man er individuelt og konkret forfulgt, men denne indskrænkning har Den Europæiske Menneskeretsdomstol underkendt i sagen Salah Sheekh mod Holland i 2007. Dommen siger, at det er tilstrækkeligt at tilhøre en gruppe, som er forfulgt

I 2006-2007 samlede initiativet Amnesti Nu 90.469 underskrifter ind i Danmark med kravet om at give ophold til de dengang ca. 800 mennesker, der havde tilbragt mere end 3 år i asylcentre og overrakte dem til integrationsministeren d. 23. oktober 2007. Samme dag gik Anders Fogh Rasmussen ud og lovede, at 60

børnefamilier kunne få lov at flytte udenfor centrene, og dagen efter udskev han valg. Det endte imidlertid med, at kun 16 familier har fået bolig udenfor centrene,

Året efter skrev Europa Parlamentets LIBE-udvalg en rapport om det danske asylsystem, hvor navnlig de lange opholdstider og kravet om frivillig udrejse blev kritiseret. Delegationens formand sagde bl.a.: "Som menneske sympatiserer jeg med flygtningenes situation i Sandholmlejren, og jeg undrer mig over, hvordan et civiliseret samfund kan tillade sig at behandle sine borgere sådan".

UNHCR, FNs Flygtningehøjkommissariat, har flere gange forgæves henvendt sig direkte til Danmark og henstillet, at man fulgte deres anbefalinger og gav asyl til irakere fra det sydlige og centrale Irak helt tilbage fra 2005

Da FN for første gang i maj 2011 eksaminerede Danmark i menneskerettigheder var resultatet ikke mindre end 133 kritikpunkter, hvoraf en ganske stor del handlede om asylansøgere, flygtninge og indvandrere. VK-regeringen har konsekvent afvist kritikken fra alle de nævnte organisationer og rapporter.

De danske myndigheder følger ikke nødvendigvis vurderinger og anbefalinger fra FNs Flygtningehøjkommissariat, og har heller ikke forsøgt at imødekomme kritik fra bl.a. Europarådet. Man kan sige, at de afviste fra Irak og Somalia faktisk har FN bag sig, når de nægter at rejse hjem. Der er også meget store forskelle på, hvordan de forskellige lande i Europa vurderer en asylsag. Fx fik kun 2% af irakerne asyl i Danmark i 2006, hvor de fleste andre lande i Europa gav ophold til ca. 80% af de irakiske ansøgere. På denne baggrund er det ikke så mærkeligt, at et stort antal afviste asylansøgere ikke anerkender afslaget og ikke følger anvisningen om at rejse hjem frivilligt.

5 ANBEFALINGER

Ikke alle er berettiget til asyl ifølge internationale aftaler, og der skal være en procedure for udvælgelse. Man må dog som minimum sørge for, at asylansøgere ikke er i

dårligere forfatning ved en hjemsendelse end ved ankomsten. I øjeblikket bliver folk

syge og mister deres ressourcer under opholdet i asylsystemet,

Der må også tages hensyn til selve tidsperspektivet. På et tidspunkt bliver det absurd at sende en person tilbage, ofte til et krigshærget og svækket land, hvor man har mistet alle forbindelser. Tilknytningen til Danmark er et faktum, som ikke bare kan affejes,

Dansk Flygtningehjælp anbefaler følgende i kronikken "Hjemsendelse – og hvad

så?", Jyllandsposten april 2011 med henblik på mere vellykket hjemsendelse:

at de voksne får adgang til arbejdsmarked og efteruddannelse

at boligforholdene i højere grad giver mulighed for et normalt og selvstændigt liv

Institut for Menneskerettigheder anbefaler følgende i deres udredning fra 2009

" Afviste asylansøgere og andre udlændinge i udsendelsesposition i Danmark":

at der fastsættes en øvre vejledende grænse for, hvor længe afviste asylansøgere kan være i udsendelsesposition. Efter et fastlagt tidsrum, hvor udsendelse ikke har været mulig i praksis, bør der foretages en konkret vurdering af den reelle fremtidige mulighed for udsendelse og sikkert ophold i hjemlandet.

at afviste asylansøgere, der efter denne vurdering ikke har nogen rimelig udsigt til udsendelse, meddeles en særlig opholdstilladelse.

Europarådets menneskeretskommissær anbefaler følgende, 2004 og 2007:

en sammensætning af Flygtningenævnet, som er uafhængig af første instans og har større ekspertise

en løsning på den uacceptable situation, hvor afviste ender med at opholde sig i så mange år i centrene, uden adgang til et normalt liv og med deraf følgende sygelighed

kommissæren gør opmærksom på, at det er regeringens ansvar at sikre disse menneskers sundhed og værdighed, uanset tekniske hindringer for udsendelse, og at dette skal vejes op imod regeringens insisteren på at de skal udrejse.

RAPPORTENS ANBEFALINGER

Under selve asylsagsbehandlingen:

- ☒ følge UNHCRs anbefalinger i asylvurderingen
- ☒ sammensætte Flygtningenævnet således at reel uafhængighed sikres, fx ved at udskifte medlemmet fra Integrationsministeriet med et fra Udenrigsministeriet samt indføre ankeinstans
- ☒ lydoptagelse af interviews til afhjælpning af tolkefejl + uddannelseskraft for tolke
- ☒ give voksne adgang til arbejdsmarked og uddannelsessystem
- ☒ nedlægge de store centre og erstatte dem med mindre boligenheder tilknyttet dagcentre samt tillade privat indkvartering (som i Sverige)

Hvis sagen ikke er afgjort et år efter ankomst:

- ☒ midlertidig opholdstilladelse fx et år i første omgang – primært for at forhindre den fysiske og psykiske nedbrydning ved at få adgang til et liv i mere normale rammer

Hvis en afvist ikke har kunnet udsendes et år efter afslag:

- ☒ præcisere i § 9 c stk 2, hvad der menes med "samarbejde" og "udsigtsløs" samt fjerne krav om at skrive under på frivillig udrejse
- ☒ øvre tidsgrænse for, hvor mange år efter ankomsten til Danmark en person kan hjemsendes, fx tre år efter ankomst

☒ i familiesammenføringsager som omfatter asylansøgere, bør den tilknytning, som rent faktisk sker under personens ophold i Danmark anerkendes

☒ indføre en særlig opholdstilladelse, hvis udsigten til en hjemsendelse forekommer usandsynlig i nærmeste fremtid (fx indenfor det næste år)

☒ fjernelse af de motivationsfremmende foranstaltninger inkl. fængsling, eftersom den minimale effekt ikke står i forhold til de store, negative konsekvenser

BØGER, RAPPORTER O.L.:

Length Of Stay In Asylum Centres: A Retrospective Study From Denmark. Peter Hallas,

Anne R. Hansen, Mia A. Stæhr, Ebbe Munk-Andersen, Henrik L. Jorgensen. 2007

Asylansøgere i Danmark – en undersøgelse af nyankomne asylansøgere's helbredstilstand

og traumatiseringsgrad. Amnesty Internationals danske lægegruppe + Dansk Røde Kors

2008

Afvist. Asylansøgere i Danmark, Bedsteforældre for Asyl, Tiderne Skifter 2008.

Afviste asylansøgere og andre udlændinge i udsendelsesposition i Danmark. Udredning

nr. 6, Institut for Menneskerettigheder 2009

Status på arbejdet med udsendelse af afviste asylansøgere. Rigspolitiet 2010

Hjemsendelse – og hvad så? kronik af Andreas Kamm, Dansk Flygtningehjælp, Jyllandsposten

30. april 2011

De afviste. Historien om Danmark og asylansøgerne fra Irak. Anton & Esben Geist, Informations forlag 2011.

Juraprofessor Jens Vedsted-Hansen: "Afvist. Asylansøgere i Danmark" Tiderne

Skifter 2008